

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/27/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619203874
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7619203874.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobcu L. E., nar. X.X.XXXX, bývajúceho v R., t.č. S. Y. XXX XX J. C. X, J., Y. C. B., právne zastúpeného Mgr. Marcelom Kandrikom, advokátom so sídlom v Prešove, Grešova 7, proti žalovanej Q. E., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej trvale v C. G., G. XXX/XX, t.č. R. č. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou ŠIMONOVIČ s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Duklianska 887/38B, o zaplatenie 22.214,35 € s príslušenstvom a o vydanie hnutelných vecí, o odvolaní žalobcu proti medzitýmnmu rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 7C/29/2019-251 zo dňa 27.10.2021, takto

rozhodol:

Z r u š u j e medzitýmny rozsudok.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Spišská Nová Ves medzitýmnm rozsudkom č.k. 7C/29/2019-251 zo dňa 27.10.2021 rozhodol, že základ nároku uplatnený prvým výrokom žalobcu za obdobie od roku 2013 do 19.6.2017 nie je daný. Zároveň rozhodol, že o trovách konania rozhodne v konečnom rozhodnutí.

2.V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa svojou žalobou domáhal prvým výrokom od žalovanej zaplatenia sumy 22.214,35 € s príslušenstvom titulom investícií do cudzej nehnuteľnosti a druhým výrokom sa domáhal od žalovanej povinnosti vydať hnutelné veci, a to kozubovej vložky, televízora zn. Samsung, podskrinkového digestora Mora, chladničky s mrazničkou zn. BEKO, sedacej súpravy brúsená koža čierna farba a elektrického ohrievača Gorenje. Dôvodil, že jeho manželstvo so žalovanou bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6C/30/2010 dňa 18.5.2010, pričom po rozvode manželstva žalovaná nadobudla do svojho výlučného vlastníctva rodinný dom súpisné č. XXX, kat. úz. R., avšak aj po rozvode manželstva opätovne so žalovanou udržiavali blízke vzťahy. Po kúpe rodinného domu v R. sa k žalovanej našahoval a viedli spoločnú domácnosť, v období od 1.9.2014 do 1.9.2015 jej poukazoval zo zahraničia postupne finančné prostriedky v celkovej sume 12.700 € za účelom rekonštrukcie rodinného domu v R., pričom celý tento dom zrekonštruoval v podstate na vlastné náklady nielen nakupovaním stavebného materiálu, ale vykonávaním murárskych a tesárskych prác, ktoré práce a materiál ohodnotil sumou 20.584,50 €. Tiež zakúpil materiál a veci potrebné na rekonštrukciu domu v sume 1.629,85 €, ale kupoval aj hnutelné veci, ktoré však patria do jeho výlučného vlastníctva a tieto žiadal od žalovanej vydať. V čase, keď nakupoval materiál a vykonávala sa rekonštrukcia rodinného domu, žil so žalovanou v spoločnej domácnosti a dohodli sa, že v prípade, ak ich spoločný život nedopadne dobre a odíde z rodinného domu žalovanej, tak ona mu nahradí všetky náklady, ktoré na rekonštrukciu vynaložil. Dňa 2.11.2018 žalovaná zrušila ako vlastníčka rodinného domu žalobcovi trvalý pobyt, z domu musel odísť a napriek viacerým žiadostiam o finančné vrátenie a vrátenie vecí, žalobkyňa mu nie je ochotná jeho nároky uspokojiť.

3.Žalovaná žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť, poprela akúkoľvek dohodu so žalobcom, kde by sa zaviazala zaplatiť náklady na rekonštrukciu domu a rovnako poprela, že by žalobca investoval alebo

vykonala rekonštrukciu ním uvedenej hodnoty. Tvrdila, že rodinný dom, ktorý jej patrí, zrekonštruovala za svoje finančné prostriedky v období od augusta 2013 do konca roku 2013 a čerpala prostriedky z úveru v Poštovej banke. Poukázala na to, že strechu opravila a zateplenie rodinného domu realizovala v roku 2018 a podľa nej hodnota rekonštrukcie najviac 10.762,15 €, pričom táto suma pozostáva z hodnoty nakúpeného materiálu 8.888,84 € a 1.873,31 € náklady na rekonštrukciu strechy. Vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu, ktorý žalobca si voči nej uplatnil z dôvodu vydania bezdôvodného obohatenia. Taktiež považovala za premlčané akékoľvek nároky čo sa týka vrátenia hnutelných vecí, pretože ide o veci zakúpené v roku 2013 až 2014, teda nároky sú premlčané a chladnička BEKO a digestor zn. Mora platila sama, o čom predložila výpis z účtu.

4. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 16.12.2019 a zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť 3.529,92 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti prvého výroku žalobu zamietol, ďalej žalovanú zaviazal vydať žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku hnutelné veci, a to televízor zn. Samsung, podskrinkový digestor zn. Mora, chladničku s mrazničkou zn. BEKO, elektrický ohrievač Gorenje a v prevyšujúcej časti aj v druhom výroku žalobu zamietol. Ďalej v odôvodnení medzitémneho rozsudku opakovane uviedol dôvody, ktoré použil vo svojom v poradí prvom rozsudku vo veci samej zo dňa 16.12.2019.

5. Z dôvodu podaných odvolaní oboch sporových strán Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací uznesením sp.zn. 2Co/33/2020 zo dňa 9.3.2021 rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 16.12.2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení medzitémneho rozsudku súd prvej inštancie poukázal na vyslovený záver a právny názor odvolacieho súdu a konštatoval, že v intenciách zrušujúceho uznesenia viedol ďalšie dokazovanie a zameral sa predovšetkým na zistenie, či žalobca sa domáha bezdôvodného obohatenia od žalovanej, ktoré malo byť ňou získané bez právneho dôvodu alebo z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Prednostne sa zaoberal právnym posúdením vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej. Žalovaná trvala na tom, že nárok je premlčaný a žalobca trval na vypracovaní súkromného znaleckého posudku s poukazom na stanovisko odvolacieho súdu, že predmetom bezdôvodného obohatenia nie je hodnota vynaložených prostriedkov, ale zhodnotenie vecí, ktoré sa žalovanej ako vlastníčke domu a obohatenej dostalo.

6. Súd prvej inštancie k vznesenej námietke premlčania uviedol, že v konaní mal preukázané, že sporové strany žili v spoločnej domácnosti po rozvoze manželstva od roku 2013 do roku 2018 a ako druh a družka spoločne uhrádzali náklady na domácnosť, vychovávali spoločné deti, všetko za súčasnej neexistencie bezpodielového spoluvlastníctva. Následne konštatoval zistenia ohľadne realizácie rekonštrukcie rodinného domu vo výlučnom vlastníctve žalovanej od roku 2013, postupne až do roku 2018, kde vypočul aj svedka E., Š. Y., ale aj sporové strany. Žalobca uviedol, že správna a logická je iba úvaha o dokončení rekonštrukčných prác, ktoré vykonával do jeho núteného odchodu z rodinného domu, a to ako jeden celok. Nie je možné považovať jednotlivé etapy rekonštrukcie za samostatné nároky alebo tituly na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko sa týkali súčasťou rodinného domu. Predmetom na vydanie bezdôvodného obohatenia, od rekonštrukcie ktorej sa odvíja uplatnený nárok, tak môže byť len vec v správnom zmysle slova, t.j. nehnuteľnosť ako celok a nie jeho súčasťou.

7. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že z vykonaného dokazovania nevyplýval žiaden záväzkovo-právny vzťah medzi žalovanou a žalobcom, ktorý tam mal aj trvalý pobyt so súhlasom žalovanej ako vlastníčky domu a nebola preukázaná existencia dohody alebo prísľub žalovanej nahradiť žalovanej investície do nehnuteľnosti. Žalobca preto definoval skutkovú podstatu pre vydanie bezdôvodného obohatenia ako plnenie bez právneho dôvodu. Ako laik a bežný človek žijúci v spoločnej domácnosti, nemal ani nemohol mať vedomosť o tom, že bol medzi nimi v čase postupnej rekonštrukcie založený akýkoľvek právny dôvod pre plnenie, ktoré žalovanej poskytoval na podklade rekonštrukcie domu. Podľa žalobcu až okamihom žalobcom dokončeného zhodnotenia nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej začala plynúť objektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 2 OZ a zároveň nútený odchod žalobcu zo spoločnej domácnosti založil počiatok subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, kedy mohol nadobudnúť vedomosť o tom, kto a v akom rozsahu sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Žalovaná pritom naďalej trvala na svojom názore, že žalobca nasťahovaním sa do jej rodinného domu vedel, že rekonštrukciou zhodnotí jej rodinný dom, napriek tomu neuzatvoril s ňou žiadnu zmluvu, a teda svoje údajné investície do rodinného domu žiadnym spôsobom neošetril. Tým sa sám a vedome neochránil do budúcnosti pred akýmkoľvek sa správaním žalovanej. Trvala tiež na tom, že plnenie bez právneho dôvodu zo strany žalobcu sa poskytovalo po častiach, a to v rokoch 2013 až v rokoch 2018 a

každé z čiastkových plnení má svoj samostatný právny osud a premlčuje sa každé z nich samostatne. Preto akékoľvek plnenie žalobcu, účinné do 17.6.2017, je premlčané.

8. Súd prvej inštancie posúdil vznesenú námietku premlčania a celý nárok žalobcu vo vzťahu k tejto námietke podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a zároveň použil ust. § 214 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP). Konštatoval, že nakoľko v tomto konaní preukázanie výšky nároku žalobcu, pokiaľ sa preukáže jeho dôvodnosť, bude závisieť od znaleckého dokazovania, pričom doterajšie výsledky tomu nenasvedčujú, súd má za to, že pre právnu istotu a procesnú ekonomiu, je vhodné rozhodnúť o vznesenej námietke premlčania medzitimným rozsudkom. V závislosti od výsledku tohto rozhodnutia potom bude súdu zrejmé, či bude viesť dokazovanie o preukázaní celého nároku alebo len jeho nepremlčanej časti.

9. Dospel k záveru, že žalovanou vznesená námietka premlčania je dôvodná a nestotožnil sa s právnou kvalifikáciou žalobcu, ktorý za počiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty považuje deň odchodu zo spoločnej domácnosti, resp. dátum zrušenia trvalého pobytu v dome žalovanej, t.j. 2.11.2018. Naopak, správne uvádza žalovaná počiatok plynutia objektívnej a subjektívnej premlčacej lehoty pre vydanie bezdôvodného obohatenia ako plnenia bez právneho dôvodu, a to od okamihu, kedy k zhodnoteniu došlo, pričom každé z čiastkových plnení má svoju samostatne plynúcu premlčaciu lehotu. Z dokazovania vyplynulo, že rozsiahla prvotná rekonštrukcia domu pre účely možného bývania bola realizovaná od augusta 2013 do konca roka 2013 a následne boli robené čiastkové opravy a úpravy domu a jeho exteriéru v rokoch 2014 až v roku 2018. V závere teda súd konštatoval, že zvyšok nároku do 19.6.2017, teda do dátumu podania žalobného návrhu, je premlčaný. Pri tomto závere poukazyval na uznesenie NS ČR z 27.4.2019 sp.zn. 22Cdo/64/2008, NS SR z 28.4.2015 sp.zn. 7Cdo/507/2014 a na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.12.2016 sp.zn. 3Co/925/2014.

10. V závere uviedol, že v zmysle § 214 CSP rozhodol medzitimným rozsudkom a nestotožnil sa s tvrdením žalovanej, že v danom prípade nie je dôvod na jeho vydanie, keďže žalobca nepreukázal žiadnymi dôkazmi vloženie akejkoľvek investície do zhodnotenia rodinného domu žalovanej v roku 2018. O trovách konania si súd vymienil rozhodnúť v konečnom rozsudku.

11. Žalobca proti medzitimnému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/, h/ a b/ CSP. V prvom rade vyčítal súdu prvej inštancie nedostatočné zdôvodnenie medzitimného rozsudku s tým, že v odôvodnení sa venoval len priebehu konania od podania žaloby až po rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušený. Následne sa venoval krátkemu výberu odôvodnenia zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu 2Co/33/2020 zo dňa 9.3.2021 a body 16. až 24. odôvodnenia rozsudku sa venujú opisu skutkového stavu, ktoré prednášali sporové strany. Následne v bode 25. až 29. odôvodnenia rozsudku súd citáciou ustanovením hmotného práva o premlčaní bezdôvodného obohatenia bez uvedenia konkrétneho ustanovenia hmotného práva o kvalifikácii konkrétnej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, ktorú ju nutne v danom prípade podľa súdu subsumovať pod hmotnoprávny vzťah medzi žalobcom a žalovanou. Súd v odôvodnení rozsudku nebol schopný definovať, či s argumentáciou žalobcu súhlasí alebo ide podľa neho o inú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia. Z právnej teórie jasne vyplýva, že pre jednotlivé skutkové podstaty bezdôvodného obohatenia môžu existovať rozdielne podmienky pre začiatok plynutia premlčacích dób. Pokiaľ svoje závery súd prvej inštancie oprel aj o uznesenia NS SR z 28.4.2015 sp.zn. 7Cdo/507/2014, tak faktom je, že uvedené rozhodnutie bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS/548/2015-26 zo 17.6.2016. Následne odvolateľ citoval z odôvodnenia tohto nálezu s tým, že lehoty na vrátenie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa odvíjajú nie od jeho poskytnutia, ale od vzniku zodpovednostného vzťahu a bezdôvodného obohatenia, t.j. od času, keď právny dôvod plnenia dodatočne odpadol (I. ÚS/184/2015). Na určenie začiatku plynutia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia tak nebol okamih zhodnotenia predmetnej nehnuteľnosti, ale deň, keď sťažovateľke (v uvedenom ústavnom konaní) bolo znemožnené predmetný rodinný dom užívať. S poukazmi na citované časti nálezu Ústavného súdu SR je teda zrejmé, že súd vychádzal pri odôvodnení zásadnej hmotnoprávnej otázky svojho medzitimného rozsudku z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré bolo Ústavným súdom SR zrušené pre jeho zjavnú neústavnosť a pre potreby akejkoľvek aplikačnej praxe je súdom citované rozhodnutie nepoužiteľné, a tak uvedený postup súdu žalobca hodnotí ako arbitrárny. Pokiaľ odkazuje súd prvej inštancie na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Co/925/2014, tak ide o diametrálne odlišný prípad o prejednávanej veci, čo nemožno v tomto konaní použiť. Išlo tam totiž po skutkovej stránke o vzťah medzi nájomcom nehnuteľnosti a

prenajímateľom, vzniknutom na konkludentnom základe, pričom investície sa zrealizovali bez súhlasu vlastníka nehnuteľnosti. Taktiež z rozhodnutia NS ČR sp.zn. 22Cdo/64/2008 účelovo súd prvej inštancie vybral len tú časť, ktorá sa týka odôvodnenia námietky premlčania, vznesenej podľa dovolateľa v rozpore s dobrými mravmi, avšak celá kauza prejednávaná v rámci tohto dovolacieho konania sa týkala konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, kde účastníci investovali do spoločnej nehnuteľnosti a kde pre vydanie náhrad medzi spoluvlastníkmi vynaloženými nad rámec ich spoluvlastníckych podielov podlieha diametrálne odlišným podmienkam vo vzťahu k počiatku premlčacích lehôt. Najväčšiu vadu pri nesprávnom právnom posúdení súdom prvej inštancie vidí žalobca najmä v skutočnosti, že v rozsudku nie je ani zmienka o konkrétnej skutkovej podstate bezdôvodného obohatenia, ktoré sa malo premlčať a to napriek výhradám odvolacieho súdu koncipovaných v bode 27., 28. a 31. zrušujúceho uznesenia sp. zn. 2Co/33/2020 zo dňa 9.3.2021. Žalobca koncipoval v písomnom podaní vo veci samej skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ako plnenie bez právneho dôvodu a aj po dôkladnom oboznámení sa s obsahom nálezu I.ÚS SR/184/2015 zotrúva na svojej argumentácii prezentovanej v konaní o potrebe definovať skutkovú podstatu ako plnenie pre vydanie bezdôvodného obohatenia ako plnenie bez právneho dôvodu. Ťažiskom tejto skutkovej podstaty je poskytnutie plnenia jedným subjektom druhému subjektu bez počiatku existencie akéhokoľvek právneho dôvodu. Strany sporu predsa žili spoločne v jednej domácnosti ako bývalí manželia, spoločne hospodárili, vychovávali deti, žalobca striedavo pracoval aj v zahraničí, zabezpečoval potreby rodiny i žalovanej, ako bežní ľudia žijúci v spoločnej domácnosti ani nemohli mať vedomosť o tom, že medzi nimi v čase postupnej rekonštrukcie bol založený akýkoľvek právny dôvod pre plnenie, ktoré žalovanej poskytoval žalobca na podklade rekonštrukcie domu. Právne posúdenie konkrétnej skutkovej podstaty je úlohou a procesnou povinnosťou súdu a jej nezadefinovaním je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Zjavná nesprávnosť právneho posúdenia otázky premlčania prameniaca zo zrušeného rozhodnutia NS SR sp. zn. 7Cdo/507/2014 je podľa žalobcu aj v príkrom rozpore s už vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu v tomto konaní. Podľa žalobcu je naplnený aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, pretože v prejednávanej veci vo svojom medzitimnom rozsudku sa súd prvej inštancie obmedzil len na opísanie jednotlivých dôkazov a opis písomných podaní sporových strán neuviedol, ktoré skutkové zistenia považoval za nesporné, ktoré boli potvrdené alebo vyvrátené a absentuje akákoľvek úvaha súdu o tom, ktorý z dôkazov považoval za hodnoverný ktorý nie, ako dôkazy vyhodnotil, pričom odôvodnenie rozsudku v tejto časti musí spĺňať potrebu logickej postupnosti. Z rozsudku nie je tiež zrejmé, čo sa rekonštruovalo na rodinnom dome žalovanej, kedy v akom rozsahu, či to boli jednotlivé súčasť domy, jeho príslušenstvo a podobne. Nedôsledným odôvodnením rozsudku je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP s tým, že bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces, a to tým, že súd prvej inštancie sa nevyporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami a tiež nerešpektoval právo na riadne odôvodnenie svojho rozhodnutia. Nevyhodnotil dôkaznú situáciu, neuviedol právne posúdenie veci vo vzťahu k hmotnoprávnemu vzťahu medzi sporovými stranami, neriadil sa rozhodovacou praxou a nielenže odignoroval začiatok premlčania, ale ho koncipoval tak ako ho koncipoval odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení, ale v odôvodnení správnosti námietky premlčania si doslova povyberal časti odôvodnení rozhodnutí, ktoré s danou vecou nesúvisia, ale ani neprestávajú ustálenú rozhodovaciu prax z najvyšších súdnych autorít. Rozsudok teda hodnotí žalobca ako arbitrárny, prekvapivý a nesplňajúci zákonné náležitosti. S poukazom na uvedené navrhol žalobca, aby odvolací súd zmenil medzitimný rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol o tom, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanej je daný.

12.K odvolaniu pripojil žalobca nález Ústavného súdu SR I.ÚS/548/2015-29 zo dňa 17.2.2016, uznesenie NS ČR sp. zn. 22Cdo/64/2008 zo dňa 27.4.2009, rozsudok Krajského súdu v Košiciach 3Co/925/2014 zo dňa 28.12.2016 ako aj judikatúru MS SR číslo judikátu 26/1975.

13.Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

14.Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie ako podané včas oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP preskúmal rozsudok aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 ods. 1,2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že medzitimný rozsudok s výrokom, že základ nároku nie je daný, nemal byť vôbec vydaný.

15.Podľa § 214 ods. 1 ak je to účelné, súd môže rozhodnúť najskôr len o základe alebo dôvode uplatneného procesného nároku medzitimným rozsudkom. Podľa ods. 2 súd môže na návrh strany

medzitýmny rozsudkom rozhodnúť, či tu je alebo nie je právo, od ktorého celkom alebo sčasti závisí rozhodnutie vo veci samej a podľa ods. 3 do právoplatnosti medzitýmneho rozsudku súd nekoná o žalobou uplatnenom procesnom nároku.

16. Výnimkou zásady civilného procesu, že rozsudkom sa má rozhodnúť o celej prejednávanej veci je čiastočný rozsudok a medzitýmny rozsudok. Predpokladom vydania medzitýmneho rozsudku je účelnosť a tá bude naplnená vtedy, keď by si určenie výšky nároku vyžadovalo podrobné a časovo náročné dokazovanie, pričom sa javí byť účelné v prvom rade ustálenie otázky opodstatnenosti uplatneného nároku. Ak súd dospeje k záveru, že základ nároku alebo dôvod žaloby je opodstatnený, t.j. že je tu právo, od ktorého celkom alebo sčasti závisí rozhodnutie vo veci samej, vydá medzitýmny rozsudok, v ktorom výroku konštatuje, že uplatnený základ alebo dôvod žaloby je opodstatnený a zároveň uvedie, že o výške nároku rozhodne v konečnom rozsudku. Záporný medzitýmny rozsudok nie je možné vydať, keďže pokiaľ súd dospeje k záveru, že základ nároku nie je opodstatnený, zamietne celú žalobu a takýto rozsudok je už rozsudkom konečným (komentár k Civilnému sporovému poriadku WK).

17. V Civilnom sporovom poriadku sú normované dva samostatné a odlišné typy medzitýmneho rozsudku a/ medzitýmny rozsudok o základe alebo dôvode žalobou uplatneného procesného nároku a b/ medzitýmny rozsudok o prejudiciálne pôsobiacom práve. Právna teória uvádza, že základ uplatneného nároku je definovaný tak, že sa odvíja od delenia predmetu konania, ktoré spočíva v tom, že základ predmetu konania bol v Občianskom súdnom poriadku ešte z roku 1950 postavený do protikladu oproti výške konania. Základom predmetu konania teda budú všetky okolnosti determinujúce výšku predmetu konania, teda všetky tie skutkové a právne otázky, od ktorých posúdenia výška uplatneného nároku závisí. Dôvod uplatneného procesného nároku naopak predstavuje právny dôvod vzniku subjektívneho materiálneho práva, o ochranu ktorého žalobca žiada. V zmysle novej konštrukcie medzitýmneho rozsudku v Civilnom sporovom poriadku podľa ods. 2 § 214 to však nebude tzv. prejudiciálne pôsobiace právo, keďže tieto prípady disponujú osobitným procesným režimom. Tento druh medzitýmneho rozsudku prípadne jeho vydanie zo strany súdu podlieha len kritériu účelnosti a princípu procesnej ekonómie a možno ho vydať aj bez návrhu sporovej strany.

18. Medzitýmny rozsudok, ktorý je možné vydať iba na návrh sporovej strany (§ 214 ods. 2 CSP) kritériom účelnosti zákon výslovne nenormuje, je však obsiahnuté implicitne v zmysle a účele tejto právnej úpravy. V tomto prípade ide o situácie, keď je uplatnená žaloba na plnenie a v rámci tohto konania vyvstane otázka, či existuje právo, od ktorého sporová strana odvodzuje povinnosť splnenia voči žalovanému. Toto určenie teda pôsobí prejudiciálne vo vzťahu k pôvodne uplatnenému procesnému nároku a to splneniu povinností. Svojou povahou je návrh na vydanie medzitýmneho rozsudku už v prebiehajúcom konaní určovacou žalobou so všetkými z toho vyplývajúcimi dôsledkami. V tomto prípade súd o návrhu sporovej strany rozhodne tak, že vydá medzitýmny rozsudok alebo návrh na vydanie medzitýmneho rozsudku zamietne.

19. V posudzovanom konaní súd prvej inštancie vydal medzitýmny rozsudok sám bez návrhu procesnej strany, v odôvodnení konštatoval celé ust. § 214 CSP a nešpecifikoval, na základe ktorého odseku (či ods. 1 alebo ods. 2) tohto ustanovenia medzitýmny rozsudok vydal. Z odôvodnenia sa dá vyvodiť, že medzitýmny rozsudok vydal podľa ust. § 214 ods. 1 CSP, teda že považoval za účelné rozhodnúť najskôr len o základe alebo dôvode uplatneného procesného nároku medzitýmny rozsudkom.

20. Po zvážení všetkých okolností prípadu odvolací súd konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie vydal záporný medzitýmny rozsudok v zmysle ust. § 214 ods. 1 CSP, pochybil, pretože rozhodol v rozpore s právnou teóriou, zaužívanou súdnou praxou, v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Odvolací súd pritom poukazuje na závery uvedené v uznesení Najvyššieho súdu SR z 28.1.2014 sp. zn. 4Cdo/188/2013, ďalej uznesenie NS SR z 29.4.2011 sp. zn. 5Obdo/5/2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.2.2015 4Cdo/358/2013, ale aj uznesenie Krajského súdu v Trnave z 18.12.2013 sp. zn. 11Co/229/2013. Z tejto judikatúry jednoznačne vyplýva, že výrok medzitýmneho rozsudku musí byť vyslovený tak, že nárok je opodstatnený alebo daný a je možné rozhodnúť iba kladným medzitýmny rozsudkom. Ak prichádza do úvahy záporný medzitýmny rozsudok je potrebné žalobu zamietnuť. Výrok medzitýmneho rozsudku, že základ nároku nie je daný, nemôže splniť účel sledovaný úpravou medzitýmneho rozsudku (uznesenie NS ČR z 11.11.2010 sp. zn. 25Cdo/2837/2008). V zmysle uznesenia NS SR z 11.12.2017 sp. zn. 4Cdo/194/2017 v medzitýmnom rozsudku musí byť posúdený celý právny základ veci. Aby medzitýmny rozsudok bol preskúmateľný a mohol byť dostatočným podkladom

pre uskutočnenie prieskumu v opravnom konaní z hľadiska posúdenia jeho vecnej správnosti, súd sa v ňom musí vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa základu, o ktorom medzitimným rozsudkom rozhoduje a musí byť z neho zrejmé, o akom základe prejednávanej veci rozhodol, na základe akých skutočností a dôkazov a ako vec právne posúdil. Otázky, ktoré sa týkajú základu nároku totiž možno riešiť len v medzitimnom rozsudku a ak sa tak nestane je vylúčené, aby na ne potom súd prihliadol v ďalšom konaní pri rozhodovaní o výške nároku. Po vydaní medzitimného rozsudku sa súd môže v ďalšom zaoberať už len výškou uplatneného nároku.

21.Z vyššie uvedeného vyplýva, že pokiaľ súd prvej inštancie rozhodol medzitimným rozsudkom v zmysle ust. § 214 ods. 1 CSP a výrok tohto medzitimného rozsudku je záporný, jeho rozhodnutie je neakceptovateľné a je potrebné ho zrušiť.

22.Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je možné ani vzhľadom na právom odvolateľom vyčítané nedôsledné jeho odôvodnenie uvedený rozsudok zmeniť. Odvolaciemu súdu je známe ust. § 390 CSP o povinnosti odvolacieho súdu rozhodnúť vo veci, ak už bolo raz rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolacím súdom zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V tomto prípade však táto povinnosť odvolacieho súdu neexistuje. V poradí prvým rozsudkom totiž súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej, tento rozsudok bol odvolacím súdom zrušený v celom rozsahu a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vzápätí bez návrhu súd prvej inštancie rozhodol medzitimným záporným rozsudkom, ktorý v zmysle zákonnej úpravy a zaužívanej judikatúry nemožno vydať. Odvolaciemu súdu preto neostalo nič iné len v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. a/, b/, c/ toto rozhodnutie zrušiť bez výroku o vrátení veci na ďalšie konanie, pretože po zrušení medzitimného rozsudku súd prvej inštancie bude vo veci ďalej konať. Tu je potrebné uviesť, že ak súd dospeje k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný, je povinný rozhodnúť konečným zamietavým rozsudkom a nie rozsudkom medzitimným záporným.

23.Odvolací súd teda neposudzoval dôvodnosť námietky premlčania ani jej rozsah, keďže záporný medzitimný rozsudok zrušil, t.j. po jeho zrušení súd prvej inštancie musí pokračovať v konaní vo veci samej. Medzitimný rozsudok prichádza do úvahy vydať len s kladným výrokom a vtedy, ak sa súd vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa základu nároku. V prípade, ak dospeje k záveru, že základ nároku nie je daný, prichádza do úvahy konečný zamietavý rozsudok.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).